

فشار تعرفه‌ها بر دوش مصرف‌کنندگان آمریکایی

داده‌های تازه نشان می‌دهد با پایان دوره تحمل تعرفه‌ها توسط شرکت‌ها، آن‌ها به‌تدریج هزینه‌های ایجاد شده را به قیمت‌های مصرف‌کننده منتقل می‌کنند

در روزهای نخست جنگ تجاری دونالد ترامپ، بسیاری از شرکت‌های آمریکایی تصمیم گرفتند بار مالیاتی را خودشان به‌دوش بکشند تا مشتریان‌شان شوکه نشوند. آن روزها، سخن گفتن از افزایش قیمت، به‌ویژه در بازاری رقابتی، به معنای از دست دادن سهمی از مشتریان بود. اما اکنون، شواهدی تازه نشان می‌دهد که تحمل این فشار دیگر ممکن نیست و قبضی که ماه‌ها پنهان مانده بود، کم‌کم به‌دست مصرف‌کنندگان خواهد رسید. داده‌های وزارت بازرگانی ایالات متحده نشان می‌دهد که در ماه ژوئن، قیمت کالاهایی که به‌طور مستقیم زیر تیغ تعرفه‌های سنگین قرار دارند، از لوازم خانگی گرفته تا اسباب‌بازی و وسایل منزل، رشد محسوسی داشته است. در هفته‌های اخیر، حتی پیش از آنکه ترامپ از دور تازه تعرفه‌ها علیه بخش عمده‌ای از جهان خبر دهد، شرکت‌هایی مثل آدیداس، پراکترا اند کمپل و استنلی بلک اند درک به سرمایه‌گذاران اعلام کردند که یا قیمت‌ها را بالا برده‌اند یا در آستانه انجام آن هستند. والمارت و غول‌های اسباب‌بازی‌سازی مثل هابرو و متل نیز پیش‌تر هشدار مشابهی داده بودند.

ریچارد وستن‌برگر، مدیر مالی شرکت کارترز، تولیدکننده پوشاک کودکان گفت: «ما علاقه‌ای به اداره کسب‌وکاری با حاشیه سود پایین‌تر، به‌ویژه به دلیل تعرفه‌ها نداریم. اگر تعرفه‌ها به‌بخشی دائمی از ساختار هزینه‌ها تبدیل شوند، باید راهی برای جبران‌شان پیدا کنیم.»

تأخیری که اقتصاددانان را سر درگرم کرد

جست‌وجوی نشانه‌های ملموس افزایش قیمت، از همان بهار که ترامپ سیاست‌های تجاری خود را اعلام کرد، شروع شد. اما تورم برخلاف پیش‌بینی‌ها ملایم‌ماند و کاخ سفید با اتکا به همین داده‌ها مخالفان را به اشتباه گویی متهم کرد. حتی برخی پیش‌بینی‌کنندگان نیز پذیرفتند که اثرگذاری تعرفه‌ها بر قیمت مصرف‌کننده طولانی‌تر از حد انتظار بوده است.

جروم پاول، رئیس فدرال رزرو، در نشست خبری پس از جلسه ماه ژوئیه، گفت: «این روند ممکن است کندتر از چیزی باشد که ابتدا تصور می‌شد. ما راه درازی در پیش داریم تا بفهمیم این داستان چگونه تمام خواهد شد.» دلایل این تأخیر، ترکیبی از هوشمندی تجاری و پیچیدگی سیاستی بود. بسیاری از شرکت‌ها، پیش از

رومانی زیر فشار ریاضت اقتصادی

افزایش مالیات و توقف افزایش حقوق، آینده سیاسی کشور را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است

رومانی که در سال‌های گذشته یکی از سریع‌ترین رشدهای اقتصادی را در اروپا تجربه کرده بود، حالا با بحرانی روبه‌روست که می‌تواند خاطره تلخ دهه ۲۰۱۰ را دوباره زنده کند؛ بازگشت سیاست‌های ریاضتی سخت و ناآرامی‌های اجتماعی گسترده. دولت جدید رومانی با هدایت وزیر دارایی، الکساندرو نازاره، ناچار به اعمال بسته‌ای از افزایش مالیات‌ها و کاهش هزینه‌ها شده تا جلوی رشد بی‌رویه کسری بودجه را بگیرد، اما این اقدامات برخلاف وعده‌های انتخاباتی، خشم عمومی را برانگیخته و احتمال ناآرامی‌های سیاسی را افزایش داده است.

بحران مالی و کسری بودجه تاریخی

در سال ۲۰۲۴، کسری بودجه عمومی رومانی به ۹.۳ درصد تولید ناخالص داخلی رسید؛ بالاترین نرخ در اتحادیه اروپا که تقریباً سه برابر سقف مجاز ۳ درصدی این اتحادیه است. این وضعیت وخیم ناشی از سال‌ها مدیریت مالی ناکارآمد و تعویق در اتخاذ تصمیمات اصلاحی به ویژه در سال انتخابات گذشته بود. دولت قبلی به دلایل سیاسی از اجرای ریاضت اقتصادی سر باز زد و اکنون دولت تازه کار باید برای جلوگیری از فروپاشی اقتصادی، دست به اقدامات سخت بزند. الکساندرو نازاره وزیر دارایی رومانی اعلام کرده که بسته اولیه این سیاست‌ها از اول اوت ۲۰۲۵ اجرا شده و شامل افزایش مالیات بر ارزش افزوده از ۱۹ به ۲۱ درصد و افزایش مالیات‌های ویژه بر کالاهای مصرفی است. علاوه بر این، افزایش حقوق و مستمری‌های بخش عمومی تا سال ۲۰۲۶ متوقف شده است. اگرچه برخی اقدامات دشوارتر مانند اصلاح نظام بازنشستگی و تغییر ساختار شرکت‌های دولتی هنوز به تصویب نرسیده‌اند، اما دولت تأکید دارد که این گام‌ها برای

حفظ پایداری مالی و عدالت اجتماعی ضروری اند.

خاطره تلخ دهه ۲۰۱۰

اعمال سیاست‌های ریاضتی در رومانی به سال‌های پس از بحران بدهی اروپا بازمی‌گردد که دولت در سال ۲۰۱۲ با مجموعه‌ای از کاهش هزینه‌ها و افزایش مالیات‌ها مواجه شد. آن دوره با اعتراضات گسترده خیابانی همراه بود که نهایتاً به سقوط دولت منجر شد. این تجربه تلخ هنوز در ذهن شهروندان زنده است و بسیاری از آنها اکنون نسبت به بسته‌های جدید به دیده شک و نارضایتی می‌نگرند. رهبر حزب راست افراطی، جورج سیمپون از حزب AUR، با بهره‌گیری از نارضایتی‌ها خواستار انتخابات زودهنگام شده و اعلام کرده که حاضر نیست مالیات‌های اعمال شده توسط دولت «غیرمشروع» را بپردازد. این حزب که در انتخابات پارلمانی اخیر دوم شد، اکنون در نظرسنجی‌ها با حدود ۴۰ درصد حمایت، پیششار است و از نارضایتی عمومی به نفع خود بهره می‌برد.

چالش‌های اقتصادی و سیاسی

رومانی علاوه بر کسری بودجه بالا، با رشد اقتصادی کند و تورم بالاترین دست به گریبان است. تولید ناخالص داخلی در فصل دوم سال فقط ۰.۲ درصد رشد کرده است و بانک مرکزی نرخ بهره را در ۵.۵ درصد حفظ کرده تا تورم را مهار کند. این شرایط نشان می‌دهد که اقتصاد کشور در حال کاهش سرعت است و فضا برای فشارهای بیشتر محدود است. بحران سیاسی طولانی مدت نیز به اوضاع دامن زده است. لغو انتخابات ریاست جمهوری در دسامبر ۲۰۲۴ به دلیل اتهام دخالت روسیه، کشور را در بحران فرو برد و دولت جدید با ریاست نیکوشور دان در ژوئن روی کار آمد، اما ائتلاف چهارحزبی که قدرت

اجرای شدن تعرفه‌ها، با شتاب به انبار کردن کالاهای آوردند و برای ماه‌ها با موجودی ارزان‌تر کار کردند. بعضی دیگر، در نبود قطعیت در باره سقف تعرفه‌ها، افزایش قیمت را به تعویق انداختند. از سوی دیگر، ترامپ با تغییر مداوم نرخ‌ها، توقف‌های موقت ۹۰ روزه و تعویق‌های پی‌درپی، عملاً اجرای برخی تعرفه‌ها را عقب انداخت. این بازی با تقویم، باعث شد بسیاری از واردکنندگان تنها با نرخ پایه ۱۰ درصدی روبه‌رو شوند؛ باری که هنوز برایشان قابل تحمل بود. در صنایع مصرفی نیز فاصله‌زمانی میان سفارش و فروش، مانع از انتقال فوری هزینه‌ها شد. خرده‌فروشان سفارش‌هایشان را ماه‌ها پیش از تولید ثبت می‌کنند و کالاهایی که در قفسه‌ها دیده می‌شد، غالباً پیش از تعرفه‌های جدید وارد شده بود. نتیجه این شد که اگرچه تورم همچنان آرام حرکت می‌کرد، قیمت‌ها هسته‌و پیوسته بالا رفتند؛ افزایشی که بسیاری از مصرف‌کنندگان حتی متوجه آن نشدند.

آلبرتو کاوالو، اقتصاددان دانشگاه هاروارد، که اثر تعرفه‌ها بر قیمت‌ها را با داده‌های چند خرده‌فروش بزرگ رصد می‌کند، می‌گوید: «انتقال هزینه‌ها در سطح خرده‌فروشی معمولاً بسیار تدریجی است. به همین دلیل مردم حس می‌کنند که اتفاقی نیفتاده است.» اما داده‌های او نشان می‌دهد که از مارس، قیمت کالاهای وارداتی به‌طور متوسط سه درصد و در مورد چین بیشتر از این مقدار رشد کرده است.

فشار تازه و آزمون شش‌ماهه

اعلام بسته جدید تعرفه‌های ترامپ، جنگ تجاری را وارد مرحله تازه‌ای کرد. اگر این تعرفه‌ها، طبق برنامه، از هفته آینده اجرایی شوند، مالیات‌های دو رقمی علیه ده‌ها کشور، فشار کم سابقه‌ای بر شرکت‌ها وارد خواهد کرد تا بار را به مشتری منتقل کنند. سارا هاوس، اقتصاددان

بانک ولز فارگو، معتقد است سه تا شش ماه آینده «زمان سرنوشت‌ساز» خواهد بود. او می‌گوید: «هرچه اطمینان به ماندگاری تعرفه‌ها بیشتر شود، کسب‌وکارها هم تمایل بیشتری به تنظیم قیمت‌ها پیدا می‌کنند. ما به نقطه‌ای

نزدیک می‌شویم که این تغییرات به‌وضوح دیده خواهد شد.» ترامپ و مشاورانش همچنان ادعا می‌کنند که کشور‌های خارجی این تعرفه‌ها را خواهند پرداخت. اما

داده‌های وزارت کار نشان می‌دهد که بخش عمده این هزینه‌ها، به‌واردکنندگان آمریکایی منتقل شده است. اگر شرکت‌ها همچنان این بار را خودشان تحمل کنند، تورم کنترل‌شده باقی می‌ماند؛ ولی با انتقال گسترده هزینه‌ها به مصرف‌کننده، فدرال رزرو با فشار تورمی تازه‌ای روبه‌رو خواهد شد. پاول، رئیس فدرال رزرو، روز چهارشنبه گفت: «اثر تعرفه‌ها بر قیمت برخی کالاهای آشکارتر شده است، اما تأثیر کلی آن‌ها بر فعالیت اقتصادی و تورم هنوز روشن نیست.» در تماس‌های مالی اخیر، مدیران شرکت‌های سهامی عام با صراحت بیشتری از برنامه افزایش قیمت‌ها گفته‌اند. پراکترا اند کمپل اعلام کرده که از ماه اوت، قیمت حدود یک‌چهارم محصولاتش را به‌طور متوسط ۲.۵ درصد افزایش خواهد داد. موهاک اینداستریز، تولیدکننده بزرگ کف‌پوش، از افزایش هشت درصدی خبر داده و مدیرعامل آدیداس هشدار داده که تعرفه‌ها «مستقیماً هزینه محصولات ما را در آمریکا بالا خواهد برد.»

جالب آنکه، حتی شرکت‌های کوچک‌تر هم از این موج عقب نمانده‌اند. برخی کافی‌شاپ‌ها که پیش‌تر تلاش می‌کردند تعرفه ۱۰ درصدی را جذب کنند، حالا در واکنش به تعرفه ۵۰ درصدی قهوه برزیل، قیمت را بالا برده‌اند. بسیاری از خرده‌فروشان نیز برای فصل زمستان و بهار پیش‌رو، بر چسب‌های جدید قیمت‌را آماده می‌کنند.

آینده‌ای پر از ابهام

پرسش اصلی این است که تعرفه‌ها تا چه اندازه قیمت‌ها را در نیمه دوم سال بالا خواهند برد و آیا این اثر کوتاه‌مدت خواهد بود یا ماندگار. بیشتر اقتصاددانان معتقدند که در نهایت مصرف‌کنندگان فشار را حس خواهند کرد، حتی اگر فعلاً با تأخیر. کاوالو، همان اقتصاددان هاروارد، در جمع‌بندی می‌گوید: «بدیهی است که این هزینه‌ها جمع می‌شوند. در نهایت، آمریکایی‌ها بیشتر هزینه این تعرفه‌ها را پرداخت خواهند کرد.»

در واقع، داستان جنگ تجاری ترامپ بیش از آنکه یک بازی سیاسی در عرصه بین‌الملل باشد، آزمونی است برای اقتصاد داخلی آمریکا؛ آزمونی که مشخص خواهد کرد چه کسی واقعاً بپای آن را می‌پردازد. شاید امروز هنوز بتوان با ارقام و آمار بحث کرد، اما وقتی قبض به خانه‌ها رسید، بحث‌ها شکل دیگری پیدا خواهد کرد.

منبع: نیویورک تایمز

جهان

۱۳

A T I Y E N O

خبر

بحران مسکن اسپانیا به اوج رسید

بحران مسکن در اسپانیا در حال تشدید است و میلیون‌ها نفر از ساکنان این کشور از افزایش سرسام‌آور اجاره‌بها و کمبود مسکن رنج می‌برند. بارسلونا به‌عنوان یکی از کانون‌های اصلی این بحران، شاهد افزایش بی‌سابقه قیمت‌ها و گسترش اجاره‌های کوتاه‌مدت است که زندگی روزمره مردم را دشوار کرده است. این موضوع نتیجه ترکیبی از عوامل متعدد است که شامل کمبود عرضه مسکن، رشد هزینه‌های ساخت‌وساز، حضور پررنگ سرمایه‌گذاران خارجی و سوداگری در بازار است. از سال ۲۰۱۰، قیمت مسکن در اتحادیه اروپا به‌طور میانگین بیش از ۵۰ درصد افزایش یافته، اما در اسپانیا اجاره‌بها تا ۸۰ درصد رشد کرده است. این افزایش چشمگیر باعث شده تا بخش بزرگی از مردم توان پرداخت اجاره‌ها را از دست بدهند و به دنبال راه‌حل‌های اضطراری باشند. رزوریو کاستلو، یکی از ساکنان قدیمی بارسلونا، که بیش از دو دهه در خانه‌اش زندگی کرده، اکنون با خطر تخلیه روبه‌روست. او و بسیاری دیگر مانند او، قربانیان خریدهای گسترده صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند که واحدهای مسکونی را خریداری و به اجاره‌های کوتاه‌مدت برای گردشگران تبدیل می‌کنند. رزاریو که کسب‌وکار کوچکی هم در خانه‌اش دارد، می‌گوید نمی‌تواند خانه‌اش را ترک کند چرا که جایگزینی مناسب ندارد و قیمت اجاره‌ها در شهر بسیار بالاست. این وضعیت نشان دهنده عمق بحران و تأثیرات اجتماعی آن است؛ کسانی که سال‌ها در محله‌های خود زندگی کرده‌اند، به دلیل فشارهای مالی و سیاست‌های بازار، در معرض بی‌خانمانی قرار گرفته‌اند. این نارضایتی روزافزون با جمع و اعتراضات گسترده همراه شده و اتحادیه‌های مستأجران در بارسلونا به‌طور فعال علیه اخراج‌های اجباری و سوداگری سرمایه‌گذاران می‌جنگند. در پاسخ به این بحران، دولت اسپانیا تلاش‌هایی برای مهار روند افزایش قیمت‌ها و اجاره‌ها انجام داده است. از جمله اقدامات مهم، حذف آگهی‌های اجاره کوتاه‌مدت در پلتفرم‌هایی مانند ایربی‌اندبی، افزایش مالیات بر خرید ملک توسط اتباع خارجی و اعمال سقف برای اجاره‌بهاست. شهردار بارسلونا، ژائومه کولبونی، اعلام کرده که اقدامات کنترل قیمت‌ها آغاز شده و شاهد کاهش ۸ درصدی اجاره‌بها در شهر هستند. همچنین برنامه‌ریزی شده است تا سال ۲۰۲۸، تعداد زیادی از آپارتمان‌های ثبت‌شده در ایربی‌اندبی حذف شده و به واحدهای مسکونی واقعی بازگردند. کولبونی که پیشگام ائتلاف شهرداران برای مسکن است، تأکید دارد که بحران مسکن تنها یک مشکل محلی‌یاملی نیست بلکه نیازمند ورود فوری و گسترده اتحادیه اروپا است. او هشدار می‌دهد که بی‌توجهی به این مسئله می‌تواند مشروعیت نهادهای اروپایی را تهدید کرده و حتی دموکراسی را در معرض خطر قرار دهد. به گفته او، این بحران مسکن یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های اجتماعی و سیاسی قرن بیست‌ویکم است و اگر به آن رسیدگی نشود، پیامدهای گسترده‌ای در سراسر اروپا خواهد داشت. بحران مسکن در اسپانیا، نمونه‌ای بارز از تأثیر ناپایدار سیاست‌های اقتصادی و سرمایه‌گذاری‌های سوداگرانه بر زندگی مردم است که نیازمند راه‌حل‌های جدی و فوری است. دولت، نهادهای محلی و اتحادیه اروپا باید همکاری کنند تا بتوانند شرایط زندگی را بهبود بخشند و از افزایش بیشتر نابرابری و نارضایتی جلوگیری کنند.

حمیدرضا علی‌نیا مترجم

66

فشار تعرفه‌های تجاری به تدریج به قیمت کالاهای افزوده شده و مصرف‌کنندگان آمریکایی در ماه‌های آینده افزایش هزینه‌های زندگی را بیشتر احساس خواهند کرد

در شرکت‌های دولتی، از جمله شروط اصلی برای دریافت این کمک‌ها هستند. این شرکت‌ها اغلب گرفتار مشتری‌گرایی و فساد شده‌اند و اصلاح آنها حیاتی است. علاوه بر این، دولت تلاش می‌کند خدمات عمومی را دیجیتالی کند، سیستم جمع‌آوری مالیات را بهبود دهد و شفافیت در بخش‌هایی مانند انرژی و ارتباطات را افزایش دهد تا هزینه‌ها کاهش و کارایی بالا رود.

چشم‌انداز آینده

وزیر دارایی نازاره امیدوار است که ائتلاف چهارحزبی بتواند تا پایان دوره سه ساله خود این اصلاحات را اجرایی کند و بحران را پشت سر بگذارد. او می‌گوید: «حفظ و استفاده بهینه از منابع اتحادیه اروپا دیگر مسأله چپ یا راست نیست، بلکه یک گزینه استراتژیک برای توسعه کشور است.» با این حال، تحلیلگران سیاسی چندان خوش‌بین نیستند. کوستین چوبانو، پژوهشگر دانشگاه آرهوس دانمارک، معتقد است که ترس از شکست در انتخابات ممکن است ائتلاف را تا حدی سرپا نگه دارد اما احتمال می‌دهد این همکاری بیش از یک سال دوام نیاورد. وی می‌گوید: «حزب AUR با ۴۰ درصد حمایت می‌تواند منتظر بماند و نظاره‌گر ناسامانی‌های ائتلاف باشد.»

رومانی اکنون در یک نقطه بحرانی قرار دارد؛ بازگشت به سیاست‌های ریاضتی شاید تلخ باشد، اما برای نجات اقتصاد و حفظ منابع حیاتی اتحادیه اروپا لازم است. کلید موفقیت در توانایی دولت برای اجرای اصلاحات ساختاری سخت و ایجاد اعتماد مجدد در جامعه نهفته است. نارضایتی‌ها و اعتراضات ممکن است شدت بگیرند، اما عدم اقدام می‌تواند پیامدهای اقتصادی و سیاسی به مراتب وخیم‌تری به همراه داشته باشد.

منبع: FT